

הרעיון היהודי

לע"נ

שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"
רח' שמריה 11 ת.ד. 6918 ירושלים
02-5823540

קורבן אשם

המביאים	יחיד. ^א
הסיבה	חובה. ^ב
מהיכן מביאים	מהארץ ומחוץ לארץ. ^ג
מין הקורבן	זכר – כבש, איל. ^ד
גיל הקורבן	כבש: אשם נזיר שנטמא, אשם מצורע – מבן שמונה ימים, ולכתחילה מבן שלושים יום, עד בן שנה. איל: אשם תלוי, אשם גזילות, אשם מעילות, אשם שפחה חרופה – מבן שנה ושלושים ואחד יום עד בן שנתיים. ^ה
בדיקת מומים	לפני הקדשת הקורבן בודקים אותו אם אין בו מום. ^ו
הקדשה	אחרי הבדיקה מקדישים את הקורבן לאשם. ^ז
השקיה	משקים את הקורבן מים כדי שיהיה נח להפשיט את עורו. ^ח
הנפה	בקורבן אשם מצורע, הכוהן לוקח את האשם כשהוא חי, ומניפו עם לוג השמן במזרח העזרה, ואחר כך מוליכו לפתח שער ניקנור, המצורע עומד בתוך השער. ^ט
מקום השחיטה	מוליכים את קורבן האשם, חוץ מקורבן אשם של מצורע, למקום השחיטה שהוא בצפון המזבח. צפון המזבח מתחיל מהכותל הצפוני של העזרה עד כותל המזבח, ומכותל האולם עד הכותל המזרחי של העזרה. מידותיו של צפון העזרה הם שישים אמה וחצי על שבעים ושש אמה. ^י
עמידת הקורבן	מעמידים את הקורבן כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^{יא}
עמידת הסומך	הסומך עומד כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^{יב}

^א רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א הי"ד.

^ב רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב הי"ג.

^ג רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ח הי"א.

^ד רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א הי"י.

^ה רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א הי"ד, הי"ב.

^ו רמב"ם איסורי מזבח פ"א הי"א-ב.

^ז רמב"ם איסורי מזבח פ"א הי"ב.

^ח רמב"ם תמידין ומוספין פ"א הי"ט בדין קורבן התמיד, לדעת הש"ך ביו"ד לט ס"ק לב משקים כדי למנוע סירכות.

^ט רמב"ם מחוסרי כפרה פ"ד הי"ב.

^י רמב"ם בית הבחירה פ"ה הט"ו-טז, מעשה הקורבנות פ"ה הי"ג.

^{יא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג הי"ד, הרמב"ם לא פירש אם אחורי הבהמה לצפון כמו בהעמדת הפר ביום כיפור, יומא לה, או שהוא סובר

כשיטת רש"י ביומא לו. שאחורי הבהמה למזרח.

^{יב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג הי"ד.

<p>בקורבן מצורע מביאים את הקורבן לפתח שער ניקנור. המצורע עומד בשער ומכניס את שתי ידיו לעזרה, וסומך על הקורבן.³¹</p>	<p>קורבן מצורע</p>
<p>בעל הקורבן מניח ידיו בין שתי קרניו של הקורבן וסומך בכל כוחו, לא יהיה דבר חוצץ בין ידיו לבין הבהמה. נשים לא סומכות.³²</p>	<p>סמיכה</p>
<p>בקורבן אשם הבא מחמת חטא מתוודה המקריב על עונו. באשם נזיר ומצורע אין וידוי.³³</p>	<p>וידוי</p>
<p>המתוודה אומר: חטאתי, עויתי, פשעתי, ועשיתי כך וכך וחזרתי בתשובה לפניך, וזו כפרתי.³⁴</p>	<p>נוסח הוידוי</p>
<p>אין סמיכה בקורבן אשם של: אישה ועיוור.³⁵</p>	<p>הקרבה בלי סמיכה</p>
<p>משכיבים את הבהמה על גבה, ראשה לדרום ופניה למערב, ומכניסים את צווארה בטבעת של המשמר העובד באותו שבוע.³⁶</p>	<p>הכנה לשחיטה</p>
<p>מחזיקים בידים את ידיו ורגליו של הקורבן.³⁷</p>	<p>אחיזת הקורבן</p>
<p>השוחט עומד במזרח, פניו למערב ובידו סכין מכלי שרת.³⁸</p>	<p>עמידת השוחט</p>
<p>השוחט צריך לחשוב בזמן השחיטה לשם שבעה דברים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. לשם הזבח - לשם קורבן אשם. 2. לשם הזובח - לשם בעל הקורבן. 3. שהזבח להשם ברוך הוא – לכבוד ה' יתברך. 4. שיקטירו לאישים – שכוונתו לשרוף את האימורים לגמרי על האש ולא רק לצלותם. 5. שהקטרתו לריח בלבד – שכוונתו להעלות את ריח שריפת האימורים מעל המזבח, ולא לצלותם בעזרה ואחר כך להעלותם על המזבח. 6. שריח זה נחת רוח לפני ה' – לעשות נחת רוח לה' בזה שנעשה רצונו. 7. לשם חטא – לכפר לבעל הקורבן על חטאו. <p>בזמן קבלת הדם, הולכתו וזריקתו, צריך הכוהן לחשוב רק לשם הזבח ולשם הזובח. נעשתה העבודה בלי מחשבה, הקורבן כשר.³⁹</p>	<p>מחשבת השוחט</p>
<p>השוחט צריך לשחוט בצורה כזו שכל הדם יתקבל במזרק, לכן השוחט אוחז בידו את הקנה והושט ומוציאן עם הורידים לאווירו של המזרק ושוחט.⁴⁰</p>	<p>השחיטה</p>
<p>בגמר השחיטה השוחט מגביה את הסכין שלא יפול דם מהסכין לתוך המזרק, ומקנחו בשפת המזרק מצידו החיצוני.⁴¹</p>	<p>קינוח הסכין</p>
<p>הכוהן המקבל את הדם אוחז בידו הימנית את המזרק ומקבל את כל דם הנפש. אם הכוהן קיבל דם בכמות קטנה שיש בה כדי הזאה, כשר. באשם מצורע שני כוהנים מקבלים את דמו, אחד בכלי ואחד בידו הימנית, המקבל בכלי מוליך את הדם וזורקו על גבי המזבח, והמקבל ביד מערה את הדם לידו השמאלית, ונותן באצבעו הימנית על תנוך אוזנו הימנית, ובהונות ידיו ורגליו הימניים של המצורע.⁴²</p>	<p>קבלת הדם</p>

³¹ רמב"ם מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב.
³² רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ה, הי"ג-יד.
³³ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"יד.
³⁴ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"טו.
³⁵ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"יח.
³⁶ רמב"ם בית הבחירה פ"ה ה"יד.
³⁷ רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י, וכן הדין בשאר הקורבנות, תפארת ישראל תמיד פ"א מ"א, לדעת הרא"ש, הראב"ד והמפרש לתמיד ל: כופתים יד ורגל בכפיתה אחת ויד ורגל בכפיתה אחת.
³⁸ תמיד פ"ד מ"א, ותמה הלחם משנה בהלכות תמידין ומוספין פ"א ה"י מדוע הרמב"ם לא הזכיר דין זה, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ז.
³⁹ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"י-יא, אפשר לחשוב גם בלב, ליקוטי הלכות זבחים מו: זבח תודה ד"ה לשם, לדעת הרמב"ם רק בזמן השחיטה צריך לכוון את שבע הכוונות, לדעת התוספות בזבחים ב. ד"ה כל, צריך לכוון בכל העבודות.
⁴⁰ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח.
⁴¹ רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח.
⁴² רמב"ם ביאת המקדש פ"ה ה"יח, מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח, מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב.

הולכה	הכוהן מוליך בידו את הדם למזבח החיצוני, ונעמד כנגד קרן מזרחית צפונית של המזבח. ^{כה}
זריקה	הכוהן זורק מהדם שבמזרק זריקה אחת על קרן מזרחית צפונית של המזבח, בחציו התחתון, באופן שהדם יתפשט על הקיר המזרחי והצפוני של המזבח. אחרי כן הכוהן הולך לימינו, ונעמד מול הקרן המערבית דרומית של המזבח, וזורק על קרן זו באופן שהדם יתפשט על הקיר המערבי והדרומי של המזבח. אם נתן מתנה אחת בלבד, כיפר. ^{כו}
שיירי הדם	את שיירי הדם הכוהן שופך על היסוד הדרומי של המזבח. ^{כז}
הפשטת העור	אחרי זריקת הדם מפשיטים את העור, אם הפשיטו את העור לפני נתינת הדם, הקורבן לא נפסל. ^{כח}
האימורים	אחרי הפשטת העור מוציאים את האימורים. האימורים הם: החלב שעל הקרב, החלב שעל הקיבה, שתי הכליות והחלב שעליהן, החלב שעל הכסלים, יותרת הכבד עם מעט מהכבד, האליה עם חוליות מהשדרה עד מקום הכליות. ^{כט}
הולכה	מוליכים את האימורים לכבש המזבח, אפשר להוליך את האימורים כשהם בידו של הכוהן או בתוך כלי. ^ל
מליחה	מולחים את האימורים מכל הצדדים כמו שמולחים בשר לצלי. ^{לא}
העלאה	מעלים את האימורים לראש הכבש. ^{לב}
זריקה	זורקים את האימורים על גבי האש. ^{לג}
אכילת הבשר	את בשר האשם אוכלים הכוהנים בעזרה. ^{לד}
צורת האכילה	את בשר האשם אפשר לאכול: צלוי, שלוק או מבושל, ולתבל אותו בתבלין של חולין. ^{לה}
זמן האכילה	בשר האשם נאכל ביום השחיטה ובלילה שאחריו עד חצות. ^{לו}
נסכים	לא מביאים נסכים עם קורבן אשם, חוץ מאשם מצורע שמביאים אתו נסכים שהם: עישרון סולת בלול ברבע ההין שמן, ורבע ההין יין. ^{לז}

לשאלות ובירורים נוספים בנושא הר הבית ניתן לכתוב למייל
haraayon.hayehudi444@gmail.com
או להתקשר לרב יהודה קרויזר שליט"א, ראש ישיבת "הרעיון היהודי".
המעוניינים להפיץ גליון זה או לקבלו באופן קבוע,
נא לפנות לטל': 02-5823540

^{כה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו.
^{כו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו, פסולי המוקדשין פ"ב ה"א.
^{כז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו.
^{כח} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ח-ט, פסולי המוקדשין פ"ט ה"ט.
^{כט} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"ח.
^ל רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"א, פ"ז ה"א.
^{לא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"א, איסורי מזבח פ"ה ה"א.
^{לב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"א.
^{לג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"א.
^{לד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"א, פ"י ה"א, ג.
^{לה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"י.
^{לו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"ז-ח.
^{לז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב ה"ב-ג, ה"ו.